

Kl. 17:25

Kirkeministeren (Birthe Rønn Hornbech):

Tak. Det forslag, vi nu skal behandle, er jo et forslag fra Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre, altså et såkaldt oppositionsforslag, som beder om en udredning om opgave- og kompetencefordelingen i folkekirken.

Da jeg sad og læste det og tænkte på, hvad der sker i dag, kunne jeg alligevel ikke lade være med at spørge mig selv: Hvad er det egentlig, der gør, at samarbejdet herinde, når det drejer sig om det kirkepolitiske, på en eller en måde alligevel er noget særligt? Det skyldes jo nok, og det har været min fornemmelse faktisk gennem alle de år, jeg har siddet i Folketinget, at uanset forskelle af kirkepolitisk, teologisk og partipolitisk art, nærer ordførerne fra alle partier en stor kærlighed til den danske folkekirke. Der kan så måske være forskellige grunde til, hvorfor vi gør det, men det rejser i hvert fald også spørgsmålene: Hvad er en folkekirke? Hvad skal en folkekirke være? Hvor langt kan vi ændre den, uden at vi så gør op med det, vi godt kan lide ved den danske folkekirke?

Jeg var sammen med den nyudnævnte tyske biskop fra Slesvig-Holsten forleden dag, og jeg spurgte ham, om han havde hørt om den danske folkekirkelige ordning. Det havde han, men han vidste godt, at den var svær at forklare, så jeg slap nogenlunde let om ved det på tysk. Det var jo en god ting. Men en af de ting, som jeg synes er typisk ved strukturen i den danske folkekirke, er jo det, at magten er så mange steder, og dermed er den heller ikke et bestemt sted. Netop da jeg var i Sydlesvig, var kirkemagten sådan set samlet, for der var fru Karen J. Klint fra Kirkeudvalget, der var mig selv, der var formanden for menighedsrådsforeningen, der var folk fra DSUK, Præsteforeningen og menighedsrådsforeningen – de var der alle sammen. Men det er så også temmelig mange, magten spredes på.

Det her med den store magtspredning sikrer jo netop friheden i folkekirken, og det er for mig, må jeg sige, noget af det allervigtigste ved den danske folkekirke – trosfriheden for den enkelte inden for vores bekendelses rammer, forkyndelsesfriheden for den enkelte præst inden for vores bekendelses rammer, men jo også frihed for menighedsrådene til at indrette sig i en lang række sammenhænge, uden at nogen overhovedet behøver at tænke over det. Da man diskuterede, hvad menighedsrådene egentlig må, hørte jeg en sige, eller også var det mig selv, der kom til at sige det: Her diskuterer vi ikke metodefri-

hed, for det er en forudsætning; det er slet ikke noget, vi behøver snakke om. Sådan er der jo mange ting i kirken, som bygger på en frihedsforståelse, som jeg tror og føler vi er fælles om, og som vi ikke behøver tale om.

Men det betyder så også, at det har sine grænser. Altså, selv om vi nu i mange år hele tiden har justeret den her magtbalance – den er jo spredt og måske mere, end den nogensinde har været – har vi jo alle sammen nok en fornemmelse af, at der specielt mellem stat og kirke er en eller anden balance, vi skal vogte over. Vi har decentraliseret i det uendelige, hvad er godt. Vi holder fast i en gammel sogneinddeling, der stammer helt tilbage fra 1100-tallet, men tilskynder til at samarbejde – og det forstår menighedsrådene jo også selv at gøre – dér, hvor de mener det er hensigtsmæssigt. Men det, som vi ikke har og efter min mening ikke skal have, uanset hvor meget vi decentraliserer, er det, der hedder en kongregationalistisk kirkeordning, altså 2.000 frimenigheder. Det er den balance, som jeg mener vi stadig skal opretholde, og som jeg tænker meget over som kirkeminister.

Jeg må indrømme, at jeg, når jeg læser beslutningsforslaget, er lidt i tvivl om – selv om jeg jo kender forslagsstillerne som besindige mennesker – om det er en hel revolution, man vil lave, så man ender ovre i noget kongregationalistisk, eller om man ikke helt er klar over, hvad man sådan set selv har været med til at vedtage.

Jeg må i hvert fald sige, at forslaget for mig har det svar, at tingene jo egentlig er gennemført. Den udredning, som jeg ikke ved om min forgænger har reklameret for lidt for, findes i hvert fald på hjemmesiden, og vi kan sende et link over. Der er foretaget den udredning af kompetenceforholdene, som man efterlyser. Når man så f.eks. er inde på, at medlemmernes forventninger er anderledes end tidligere, må jeg sige, at det jo er noget, vi diskuterer løbende, og vi har senest diskuteret det med den betænkning, som vi kalder 1491, hvor vi jo netop i fællesskab her i Folketinget har givet større rettigheder til medlemmerne, uanset om de er uden sogn. Jeg må da sige, at jeg synes, vi har imødekommet det ønske, som rejses her. Vi vil selvfølgelig hele tiden fra Kirkeministeriets side – også ved hjælp af teknologien – forsøge at komme med forslag om en mere smidig lovgivning, der gør det lettere for både menighedsrådene og medlemmerne. Men jeg synes, det er meget svært at se, hvad der er nyt her, medmindre det er en kæmpe revolution.